
Baselkomiteens vedtagelse af nye kapitaldækningsregler

Medlemmerne af Baselkomiteen¹ vedtog den 26. juni 2004 reviderede anbefalinger til de kapitalkrav², tilsynsmyndigheder stiller over for kreditinstitutter, bedre kendt som Basel II. På den baggrund har EU-Kommissionen den 14. juli 2004 fremsat et direktivforslag til nye kapitaldækningsregler for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber³. Direktivforslaget skal vedtages i fælles beslutningsprocedure af Europa-Parlamentet og Rådet. Direktivforslaget forventes behandlet af Rådet sidst på året. Direktivet forventes at træde i kraft 2007-2008. Dokumenterne fra Baselkomiteen og EU-Kommissionen er i hovedtræk identiske, men der er afvigelser som følge af forskelle i målgruppe og retsvirkning.

Med de nye kapitaldækningsregler erstattes det nuværende uniforme regelsæt med et mere institutspecifikt, hvor kapitalkravet i større omfang afspejler de risici, som hvert enkelt institut påtager sig. Samtidig motiveres institutterne til løbende at tilstræbe den bedst mulige risikostyring.

Overordnet består de nye kapitaldækningsregler af tre søjler. Søjle 1 er minimumskapitalkravet, som dækker kredit- og markedsrisiko samt som noget nyt operationel risiko. Det enkelte institut kan med tilsynsmyndighedernes godkendelse vælge mellem forskellige opgørelsesmetoder. Under søjle 2 styrkes tilsynsprocessen. Tilsynsmyndighederne skal føre tilsyn med, at institutternes valg af kapitalgrundlag er tilstrækkeligt til at dække deres risici samt motivere institutterne til at optimere den interne risikostyring og kontrol. Søjle 3 omfatter krav til institutterne om offentliggørelse af mere detaljeret information om risici, kapitalstruktur og -dækning, risikostyring osv. Herved skabes større gennemsigtighed, hvorved markedsdisciplinen forventes skærpet.

Baselkomiteens første forslag til revision af de gældende kapitaldækningsregler fra 1988 blev offentliggjort i 1999 og har været fulgt op af

¹ Baselkomiteen, der har sekretariat i Bank for International Settlements, BIS, blev oprettet i 1975 med det formål at styrke det internationale finansielle systems stabilitet. Komiteen har repræsentanter fra følgende lande: Belgien, Canada, Frankrig, Holland, Italien, Japan, Luxembourg, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland og USA.

² Baselkomiteen, *International Convergence of Capital Measurement and Capital standards: a Revised Framework*. Dokumentet findes på www.bis.org.

³ Commission, Proposal for directives of the European Parliament and of the Council, Re-casting Directive 2000/12/EC of the European Parliament and of the Council of 20 March 2000 relating to the taking up and pursuit of the business of credit institutions and Council Directive 93/6/EEC of 15 March 1993 on the capital adequacy of investment firms and credit institutions, COM (2004) 486 final.

tre konsultationer og dataindsamlinger. Det har således været en lang proces, hvor bl.a. resultaterne fra de tre forløbne dataindsamlinger har givet anledning til væsentlige ændringer af anbefalingerne. Baselkomiteen har siden tredje konsultationspapir i april 2003 udsendt reglernes ikrafttrædelse fra 2007 til 2008 for de institutter, som vil benytte de avancerede metoder til opgørelse af minimumskapitalkravet for kreditrisici og operationelle risici. Institutterne skal i det ekstra år omfattes af de nuværende regler, men parallelt lave beregninger efter de avancerede metoder. Det er endnu uvist, hvorvidt EU vil benytte samme tilgang.

Som noget nyt indgår alene ikke-forventede tab i beregningen af minimumskapitalkravet under de interne rating-metoder, mens de forventede tab dækkes af institutternes hensættelser. Hensættelser udover de forventede tab vil i et vist omfang kunne medregnes i basiskapitalen¹. Omvendt mindskes basiskapitalen, hvis hensættelserne er mindre end de forventede tab.

Basel II sigter mod samme globale kapitalniveau som under de gældende regler på ikrafttrædelsestidspunktet, men vil give større spredning i institutternes kapitalkrav som følge af forskelle i risikoprofiler. De seneste dataindsamlinger peger på, at bl.a. det ændrede beregningsgrundlag medfører, at målsætningen om uændret globalt kapitalniveau ikke kan overholdes. På den baggrund forventes minimumskapitalkrav for kreditrisici opgjort med de interne rating-metoder opjusteret.

¹ Med virkning fra 1. januar 2004 er betegnelse for ansvarlig kapital ændret til basiskapital i dansk lovgivning.